

EEC - en trusel mot kvinnene

Utgitt av: Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid.
Nr. 7 i Arbeiderkomiteens hefte-serie om EEC.

kr. 0,50

EEC - en trusel mot kvinnene

»Fra et spesielt kvinnesynspunkt er det etter min mening ingenting som taler verken for eller imot EF.» Dette sa statsråd Inger Louise Valle i et intervju 5. februar i år.

I Ja til EF-avisa nr. 2 sier Ole Myrvoll at »det ikke finnes noen grunn til at kvinnene skulle frykte EF».

Er dette sant? Nei. Tapet av sjølråderetten vil føre til at kvinnene *rammes*.

- Arbeidsplassene deres er i fare
- Reallønna er i fare
- De får økte matvarepriser og boutgifter
- De vil bli ramma av den forsterka sentraliseringa som vil føre til flere og hardere drabantbymiljøer og økt pendling, også over landegrensene.
- Et bakstreversk syn på kvinnen som kjønn vil gjøre seg sterkere gjeldende og føre til hardere undertrykking.

EEC planlegger union

Er EEC et samarbeidsorgan mellom folkene i Europa, slik Bratteli hevder? Eller er det et forbund av stormakter – et forbund som har til hensikt å åpne andre lands arbeidsplasser og råvarekilder for sine monopoler?

9. februar i fjor besluttet EEC å opprette en *økonomisk union*. 22. januar 1972 skrev Bratteli under på at Norge binder seg til denne målsettinga.

Når unionen gjennomføres for fullt i 1980, skal statsmakt overføres fra de enkelte medlemsland til ministerrådet i Brussel. Brussel skal bestemme hvor store statsbudsjetter medlemslanda skal ha. Brussel bestemmer avgjørende over skatte-, penge- og kredittpolitikken i medlemslanda. Dette er et viktig redskap for å kunne ha styring over EECs utvikling.

Stortingets makt blir i en union å sammenlikne med et norsk kommune-styre.

Union: stormaktene får råderett i Norge

Gjennom unionen får de imperialistiske stormaktene råderett over norske spørsmål. Hva betyr dette for det norske folket?

- At EEC-maktene, som har 20% lavere gjennomsnittslønn enn her, kommer til å trekke opp ramma for lønnsoppgjør i Norge. I år var grensa 6% i EEC. Aspengren og Selvig stanset på 5,6%.

● At EEC-maktene med 3 millioner arbeidsløse vil bestemme norsk arbeidsmarkedspolitik.

● At Storbritannia med sin store trålerflåte kan bestemme fastsettinga av den norske fiskerigrensa i 1982.

Dersom stormaktens vedtak går på tvers av det norske folkets ønsker, kan vår regjering ikke hindre det.

Kampen for likestilling blir vanskeligere i EEC

Får vi medbestemmelse i unionen?

● Norge får 3 av 63 representanter i Ministerrådet.

● Norges samlede produksjon er 1,8% av EECs. Den er ikke engang så stor som produksjonen til de fire største tyske konsernene.

Hvem sin stemme tror du vil bli hørt i Ministerrådet?

Regjeringa kan ikke melde oss *ut av* EEC når vi først er blitt medlem. Romtraktatens paragraf 241 slår fast at »medlemskap gjelder for ubegrenset tid».

YRKESKVINNENE RAMMES

De fleste kvinner i arbeid vil tape på medlemskap i EEC. Noen vil rett og slett miste arbeidsplassene sine. Andre står i fare for å få lavere reallønn og hardere arbeidspress. I EEC er det storkapitalens byråkrati i Brussel som vil få det avgjørende ordet, også i alle viktige saker som angår kvinnenes arbeidsplasser og -forhold — og lite kan vi gjøre for å påvirke dem.

Hva slags arbeidsvilkår har kvinnene i EEC?

Kvinner og fremmedarbeidere i samme båt

Kvinnene er reelt i samme stilling som fremmedarbeidere. Både kvinner og fremmedarbeidere fungerer som arbeidskraftreserve. Trengs de, benytter en dem, har en ikke bruk for dem, kjøres de ut. Storkapitalen forsøker å spille fremmedarbeidere og kvinner ut mot hverandre. Klager kvinnene på lønningene sine, kan bedriften bare tilkalle fremmedarbeidere som kan overta jobben.

Dette synet bekreftes av offisiell statistikk. Kvinnene er stort sett ansatt i lavtlønnsyrker. De har få valgmuligheter. I industrien er de hovedsakelig i tekstil og bekleddning, nærings- og nytelsesmiddelbransjen og skotøyindustrien. I service-yrkene er det husarbeid og rengjøring, sykepleie og annen pleie, ekspeditrisearbeid og underordnet kontorarbeid.

Typisk kvinneindustri nedlegges

Svært mange av disse arbeidsplassene er »ulønnsomme» for storkapitalen. *De skal etter planen gradvis nedlegges.* F.eks. skal 300 000 arbeidsplasser i tekstilindustrien bort innen 1980. I EEC-landa har tendensen vært at færre og færre kvinner er i arbeid. Antall sysselsatte kvinner i industrien er synkende i Vest-Tyskland, til tross for den store importen av fremmedarbeidere.

I dag er disse typiske fabrikkene der storparten av norske kvinnelige industriarbeidere jobber, beskyttet mot EEC-land av vernetoll, f. eks. toll på importerte sko og klær. Denne tollene faller automatisk bort hvis vi blir medlemmer.

EFTA-landene har hatt tollfri adgang til det norske markedet. Dette har ført til tap av innenlandske markeder for den norske tekstil-, bekleddnings-, sko- og møbelindustrien (et tap fra 13–41%). Konkurser og oppsigelser er resultatet.

Dersom tollbeskyttelsen fjernes helt overfor alle EEC-land, står disse norske industriene i fare for å bli utkonkurrert, planmessig nedlagt eller flyttet til land med lavere lønn enn Norge.

Kommer Norge med i EEC, blir det ytterst vanskelig å hindre slike nedleggelses. Fri kapitalbevegelse vil gjøre det til en enkel sak å flytte industri. Brussel vil si nei til statsunderstøttelse av vanskeligstilt industri.

Kvinner i varehandelen – usikre tider

I EEC-land blir *de små og mellomstore butikkene* nedlagt i høyt tempo. De blir erstattet av store, gjennomrasjonaliserte supermarkeder som kontrolleres av kapitalsterke varehuskjeder. Varehusene dekker opp til 22 mål! Ekspeditriser i de mindre forretningene mister jobben, og de som kan få ny i varehusene, får utrivelige arbeidsforhold og et enormt arbeidspress.

Småkjøpmennene i Frankrike har gått til harde skattestreik-aksjoner, de har sperret likningsfogder inne og gjennomført massive demonstrasjoner i protest mot denne utviklinga.

Den norske regjeringa er sjøl klar over at utenlandske kapitalinteresser vil satse på å få kontroll over norsk varehandel. De vil trolig gå like hardt til verks mot norske kjøpmenn som i EEC-landene. Kvinner som jobber i varehandelen vil gå usikre tider i møte dersom vi ikke sier *nei* til medlemskap.

Kvinner i arbeidslivet – hardt arbeidspress, dårlig betalt

Arbeidsloshet blant kvinner

Tusener av norske kvinner i industrien står derfor i fare for å miste arbeidsplassene sine om Norge blir innlemmet i EEC-unionen. Sysselsettingspolitikken vil bli bestemt av de største EEC-statene. De har stor arbeidsledighet. I EEC-hovedkvarteret vil en ikke føle seg betenkt dersom arbeidslosheten her i landet skulle stige til samme nivå.

I Italia har antall kvinner i arbeidslivet *sunket* med 1,2 millioner på 10 år. I alle EEC-land er det alvorlig arbeidsloshet blant kvinner. Særlig vanskelig for å få nytt arbeid har kvinner som er blitt tvunget vekk fra jordbruksarbeid.

Med andre ord bekrefter dette at kvinnene i EEC i enda høyere grad enn i Norge fungerer som en reservearme av arbeidskraft for monopolkapitalen. De kjøres inn i de dårligst betalte yrkene, de kastes tilbake til et ensomt husmorliv med enda hardere økonomi når industrien rasjonaliseres. Norske kvinners arbeidsplasser og reallønn står i fare hvis Norge blir medlem.

Likelønnsparagrafen betyr lik diskriminering

Likelønnsparagrafen i Romtraktaten – paragraf 19 – er den eneste som omhandler kvinnen spesielt. Etter den skulle alle land i EEC arbeide for lik lønn for likt arbeid.

Men hva har skjedd? Jo, de landene som tidligere hadde liten lønnsforskjell mellom mann og kvinne, har nå fått større ulikhet. I de landa der gapet mellom mann- og kvinnelønn var stort, er forskjellen blitt redusert. Alt i alt ingen forbedring, bare en »harmonisering». Kvinnene skal være *like* lønnsdiskriminert i alle land – dette har likelønnsparagrafen betydd i praksis! Kvinnenes lønn for samme arbeid ligger under mennenes med fra 24,8% i Italia til 45,5% i Luxembourg. I Vest-Tyskland, f. eks. er forskjellen 30,3%. I Norge er forskjellen mye mindre – dette betrakter Brussel som utålelig »konkurransesvridning». Den norske forskjellen må økes, kvinnelønnene må senkes!

Hvordan skal dette skje? I Floro har nettopp halyparten av de kvinnelige arbeiderne ved en hermetikkfabrikk sagt opp i protest mot *altfor lave lønninger*. Hva gjør fabrikkledelsen? I stedetfor å øke lønningene søker den Arbeidsdirektoratet om å få importere engelske kvinner. Dersom Norge na hadde vært medlem av EEC, kunne fabrikkledelsen importert underbetalte arbeidere fra andre land – *uten å spørre noen om lov!*

Medlemskap i EEC vil gi kapitaleierne økte muligheter for å presse kvinnenes lønninger *nedover*. Kvinnenes kamp for likelønn vil bli vanskeligere, fordi vi taper sjølradereetten.

HVA BETYR UNIONEN FOR DEG SOM HUSMOR

Økte matvarepriser

Matvareprisene vil nok fortsatt stige hvis vi blir medlem av EEC, sier Myrvoll – samtidig hevder han at dette ikke har noe med EEC å gjøre.

Myrvoll lyver. Tapet av sjølradereetten vil føre til at matvareprisene vil stige. I dag er vi et sjølstendig land som handler der varene er billigst. Vi kjøper f. eks. alt vårt brødkorn på verdensmarkedet. Om vi går inn i EEC, blir vi en del av en økonomisk blokk med tollmurer utad og må kjøpe korn på EEC-markedet der det er dobbelt så dyrt. Familier med barn vil nok få litt av et budsjett å stri med når brødprisene fordobles.

Kaffe, te og sydfrukter er også dyrere på EEC-markedet. Bondelaget har regnet ut hvor mye prisene vil stige hvis vi går inn i EEC:

MELK	kr. 0,17 pr. liter
HVITOST	4,00 kg
SMOR	7,60
MEL	0,60
STORFEKJØTT	1,25
SAUEKJØTT	1,25
SUKKER	1,00

For en gjennomsnittshusstand vil dette innebære ca. 1000,- i økte matvare-utgifter p. år – total økning i forbrukernes matvarebudsjett: 870 mill. kr!

Økte boutgifter

En viktig del av unionen er at medlemslandene må harmonisere rentenivået til EECs. Følgelig må vi øke vårt rentenivå med 1–2% for å komme opp på EEC-nivå. I EEC får ikke Husbanken billige innlån mer. Den må skaffe seg penger til det som er markedets renter (jfr. Marrkedsutvalgets rapport om Wernerplanen, s. 35). Da renten i Husbanken økte med 1% i 1969, var det mange som fikk økt husleie med 15–20%. 2% økning i Husbankrenten vil føre til 30–40% husleieøkning!

Det er også mulig at EEC vil innføre moms på husleie, slik de har det i Belgia i dag. I EEC vil vi måtte følge alt dette. Felles ramme for statsbudsjettene gir oss f. eks. ikke mulighet til å subsidiere boligene.

Økt sentralisering

Utkantene av landet vårt avfolkes i raskt tempo allerede i dag. Kapitalistene flytter produksjonen dit den gir mest profitt, nemlig til store sentra. Og så må folk flytte med inn til sentra med boligmangel, høye levekostnader og stressende miljø.

Ofte er det ikke nok boliger. I Oslo er det 76 000 flere arbeidsplasser enn boliger. Da må folk *pendle*. Pendlertilværelsen er hard, både for pendleren og kona hans. Hun blir sittende igjen i det isolerte utkantområdet, alene med ansvaret for barna og hjemmet hele uka. Hun har få eller ingen muligheter til å få jobb på hjemstedet. Hun har lang vei til butikk og sykehus. Familielivet lider under at mann og kone bare ser hverandre i helgene.

I EEC har de gjennomført en storstilt utradering av arbeidsplassene i jordbruket. 37% av alle gardsbruk har forsvunnet i løpet av 10 år. Mansholt-planen legger opp til at halvparten av de som er igjen skal bort i løpet av neste 10 årsperiode. Arbeidsløsheten i Sør-Frankrike og Sør-Italia er 5–11%, fordi også industrien er sentralisert. Under slike forhold må folk pendle – også over landegrensene. I EEC har denne utviklinga kommet så langt at pendlerkonene har fått et eget navn: »de grønne enker».

Hva om Mansholts plan om å radere ut alle gårder under 800 mål skal gjelde i Norge?

Hva når norsk og europeisk monopolkapital kan flytte arbeidsplassene til land med lavere lønnsnivå?

Da blir det flere pendlerhustruer i Norge. Mange av dem får se mannen sin et par ganger i året. Det er dette de italienske kvinnene opplever i dag.

Flere og verre drabantbyer i EEC

Folkestrømmen til byene vil gi flere drabantbyer.

Vi vet hva drabantbymiljø er! Det er bomaskiner uten anstendige service- og trivselstiltak for husmodrene. Det er sterkt trafikkerte veier som får modrene til å gå i evig angst for barna når de leker.

Mulighetene for å bedre disse bomiljøene, ved f. eks. et sted å samles for husmodrene om formiddagen, skikkelige lekeplasser og flere daghjem, avhenger av kommunenes økonomi. I EEC-unionen blir det vanskeligere å presse kommunene til å forbedre bomiljøene fordi deres økonomiske evne og sjølstyre så og si vil være forsvunnet. Og statens muligheter til å støtte

Die Freiheit. Und die Frische.

Tasmin ist für Frauen, die mehr wollen: Mehr Freiheit. Und mehr frische. Auch im Intimbereich. Denn hier gibt es trotz größter Sauberkeit noch immer ein kleines Problem: Geruch. Hier hilft Tasmin sofort – für lange Zeit. Und sehr behutsam. Das hautpflegende Euzerit schützt Ihre zarte und empfindliche Haut –

Ein duftig frischer Hauch gibt Ihnen ein neues Gefühl von Sicherheit und Frische. Sie können Tasmin selbstverständlich jeden Tag verwenden. Tasmin ist klinisch getestet.

Frauen sollten viel mehr über sich wissen.
Rufen Sie Tasmin an: 0611/41 10 76.
Wir sagen Ihnen alles über Ihre Intimpflege.

Tasmin
mit dem hautpflegenden Euzerit
Tasmin
INTIMPFLEGE
Klinisch getestet
bouquet

Mehr können Sie für Ihre Frische nicht tun.

Tasmin in 2 Duftnoten: fleur – sportlich-frisch, bouquet – duftig-blühend

Annonsen for "intimspray" i det tyske damebladet Petra: "Tasmin er for kvinder som vil mer: Mer frihet. Og mer friskhet."

kommunene blir langt mindre når statens økonomiske politikk skal dirigeres fra Brussel.

Drabantby-husmødrene får mindre muligheter til å ta seg jobb når barna er vokst til, fordi arbeidsløsheten vil øke.

REAKSJONÆRT KVINNESYN I EEC-LAND

Synet på kvinnen er mye mer diskriminerende i EEC-landene enn her. Norske kvinner har tatt fatt på kampen også mot en feilaktig tankegang om hva kvinnen er. Esther Vilards bok med hovedtesen: kvinnen er et listig vesen som benytter seg av mannen for å få fordeler, bekjempes. Kvinner går i demonstrasjon under parolen: Nei til kvinner som salgsvare.

»Så enkelt at selv mor kan klare det,» lød reklamen for et kamera for en tid siden. Norske kvinner protesterte. Dette var en *for* grov undervurdering av kvinnen! Kort tid etter forsvant reklamen.

Lydig og passiv

I EEC-landene får langt verre ting gå for god fisk. I reklame, gjennom film, i ukeblad og aviser sprer storkonsernene et syn på kvinnen som ville få norske kvinner til å steile. Noen har sett vest-tyske ukeblad fulle av sex-bomber. Uten skamfølelse stilles det opp som mål for kvinnen at hun må skaffe seg en mann. Hun må være lydig og passiv, finne seg i alt uten protest – slik er idealkvinnen. Hun passer først og fremst bak hjemmets vegger, hun skal være en god mor og hustru. Trengs det kvinnelig arbeidskraft i industrien, skifter taktikken. Da er det den hjemmeværende husmor som »ikke realiserer seg selv» og »går hjemme og har det godt», underforstått på bekostning av andre.

Det tvers igjennom reaksjonære kvinnesynet undergraver respekten for kvinnene. Storkapitalen tjener på at slik ideologi spres. Direkte gjennom større omsetning på moteklær og make-up, indirekte ved at industrikvinnen ikke slåss for høyere lønn og flere barnehager.

Hver 5. kvinne flytter

Franske og tyske ukeblad (»Elle» og »Stern») står i startgropa med nordiske utgaver – ifall »grensene blir åpnet». I union med EEC vil det bli vanskeligere å fore kvinnekamp også på det ideologiske planet. Storkapitalens kvinnesyn vil bli sprøytet inn også over norske kvinner. Med overlegne økonomiske ressurser vil den utkonkurrere norske ukeblad, reklamebyrå osv.

Den folkelige kulturen i utkantstrok og lokalsamfunn forovrig er i dag et vern mot det livssynet som storkapitalen forsøker å dytte på oss. Med nedlegging av jordbruket, av småbedrifter og fisket, forsvinner også mulighetene for å opprettholde bosetting i utkantene. Dermed forsvinner grunnlaget for den folkelige kulturen.

Erfaring viser at de unge, ugifte jentene er de første som må flytte inn til pressområdene. Hver 5. kvinne mellom 20 og 25 år flytter til et annet fylke i dag. Tapet av rotter i oppvekstmiljøet vil gjøre det vanskeligere for kvinnene å motstå presset fra EEC-konsernernes reaksjonære kvinnesyn.

KVINNER. TA KAMPEN OPP. VI HAR NOE Å FORSVARE!

I dag har vi en *norsk* statsmakt og *norske* lover vedtatt av Stortinget. De politiske beslutningene tas i hovedsak her i landet. Det er mulig for folket i Norge å presse Storting og regjering til å følge våre interesser.

I løpet av et tre kvart århundre har vi norske kvinner kjempet oss til en bedre stilling i samfunnet enn kvinnene på kontinentet. Vi tok tidlig opp kampen mot utbytting i arbeidslivet. Den første storstreiken i Norge var fyrstikkarbeiderskenes streik i 1889. Den første kvinnelige fagforening ble stiftet i 1890. Vi fikk stemmerett for kvinner i 1913 som det tredje landet i verden. Vi har kjempet oss til juridisk likestilling på nesten alle områder av lovverket. Norske kvinner kjemper også i dag. I fjor klarte husmødre i Bergen å hindre at myndighetene bygget vei gjennom Gyldenpris barnehage. Da regjeringa ville fjerne barnetrygden i 1969, protesterte norske kvinner så sterkt at regjeringa ble hindret i å gjennomføre sin plan.

Om Norge går inn i EEC og mister sin sjølråderett, blir det ikke norsk monopolkapital og norsk statsmakt vi må kjempe mot, men europeisk monopolkapital og dens organer i Brussel. Det betyr kamp mot en mye sterkere fiende!

Derfor: FORSVAR NORSK SJØLRÅDERETT – STEM NEI TIL SALG AV NORGE! KVINNER: TIL KAMP MOT EEC!

SLUTT AKTIVT OPP OM EEC-MOTSTANDEN!

BLI MEDLEM AV
ARBEIDERKOMITEEN MOT EEC OG DYRTID!

Vi EEC-motstandere utgjør et solid flertall av det norske folket. MEN: Skal vi være sikre på å avverge EEC-truselen, må vi stå sammen — vi må organisere oss. Vi oppfordrer alle EEC-motstandere til å bli medlem av Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid, Boks 3829 Ullevål Hageby, Oslo 8. Send minimum kr.10,- til postgiro 20 88 77 (Pensjonister og skoleelever: minimum kr.2,-).

Følgende materiale kan bestilles fra Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid, Boks 3829 Ullevål Hageby, Oslo 8:

Arbeiderkomiteens hefteserie:

Nr.1: EEC og skolen (kr. 0,50).

Nr.2. EEC truer våre arbeidsplasser (kr. 0,50).

Nr.3. Vi har noe å forsvare — et hefte om EEC og sosialpolitikken (kr. 1,-).

Nr.4. EEC = en imperialistisk trusel mot norsk sjølråderett (kr. 1,-).

Nr. 5 EEC og universitetet. (kr. 1,-)

Hefte om arbeidet med valgkampen: Forsvar norsk sjølråderett! kr. 1,—

STØTT AKMED ØKONOMISK!

Send penger over postgirokonto 20 88 77.